

Overweging Paaszondag 9 april, bij Johannes 20, Huib Klamer

Pasen, opstanding zie ik terug in de natuur om ons heen.

Altijd valt Pasen op de eerste zondag, na de eerste volle maan, na het begin van de lente.

Met de lente gaan de dagen lengen. Afgelopen donderdag was het volle maan
Het zonlicht wordt sterker.

Dat verbind ik met Jezus' uitspraak over zichzelf: Ik ben het licht der *wereld*.

Voor *wereld* staat in het bijbelse Grieks het woordje: *kosmos*.

Pasen is voor de evangelist Johannes iets kosmisch: iets dat ons ver te boven gaat, maar waar toch ieder deel aan heeft.

We zien de opstanding in de natuur: sterker wordende lentelicht brengt leven: groene loten schieten overal omhoog; ik zie bloesems aan bomen; bloemen bloeien.

Ik ontdekte hoe vaak Jezus spreekt over *leven* in het Johannesevangelie.

Tegen de Samaritaanse vrouw zegt Jezus: ik heb *levend* water voor je.

Bij de broodvermenigvuldiging: Ik ben het brood des *levens*.

Bij de opwekking van de dode Lazarus: ik ben de opstanding en het *leven*.

Leven, daar draait het om bij Pasen: nieuw *leven*.

Jezus vergelijkt het Paasgebeuren met een graankorrel die in de aarde valt, sterft, openbarst, opschiet tot een korenhalm, vol met nieuwe graankorrels.

Zo ook sterft Jezus: in het graf verbindt hij zich met de aarde, en herleeft dan – als in een wonder – in een nieuwe gedaante, die een nieuwe levensstroom in gang zet, een beweging die mensen meetrekt.

Wonderbaarlijk die opstanding.

De eerste aan wie Jezus bij zijn opstaan verschijnt is Maria Magdalena; niet de mannelijke apostelen Petrus of Johannes.

Maria had een intense band met Jezus.

Ze staat onder het kruis bij zijn sterven. Ze gaat als eerste naar het graf, ziet het lege graf; ze huilt bittere tranen: om Jezus' dood, om het verdwenen lichaam.

Dat woord huilen komt viermaal terug in de tekst.

Maria's hart is gebroken.

Ik moet denken aan soldatenvrouwen en -moeders in Oekraïne en Rusland die diep treuren om de dood van hun mannen en zonen, treuren om hun verdwenen lichamen.

Misschien zijn juist verdriet en wanhoop momenten dat we ontvankelijk zijn, dat we huilend uitschreeuwen: Gd waar ben je?

Maria's verdriet is niet tevergeefs. Jezus ziet Maria's tranen..., vraagt: waarom huil je? En noemt haar bij haar naam: Maria.

Hoe ontroerend kan het zijn als iemand je liefdevol aanspreekt bij je naam, laat merken dat hij je verdriet ziet, echt contact met je maakt, liefde toont.

Bij het horen van haar naam herkent Maria Jezus.

Als eerste mens beseft ze: Jezus leeft. Wat een vreugde!

Dan staat er: "Maria draait zich om"; ze maakt een hernieuwd contact met Jezus.

Het wordt voor haar het begin van een nieuw leven.

Maria beleeft opstanding in zichzelf.

Het evangelieverhaal gaat over de opstanding van Jezus, maar evenzeer over de opstanding van Maria, over de opstanding van de mens.

Maria gaat haastig de leerlingen vertellen over haar ontmoeting.

Daarom wordt ze de eerste apostel van de apostelen genoemd.

Opmerkelijk is dat Jezus verschijnt in een nieuwe gedaante, als tuinman. Ik moet denken aan de paradijs tuin.

Een tuinman is iemand die schoffelt, zaait, water geeft, snoeit; bezig met nieuw leven. Tuinman een beeld van de opgestane Christus die aandachtig en geduldig werkt aan een nieuwe Schepping.

Maria herkent Jezus aanvankelijk niet.

Later, diezelfde dag, herkennen ook de twee Emmaüsgangers Jezus niet die naast hen loopt.

Ze zijn verward, teleurgesteld.

Tot zij opeens, aan tafel bij het breken van het brood, Jezus herkennen.

Later, verschijnt Jezus aan Paulus die fanatiek de eerste christenen aan het vervolgen is.

Onderweg naar Damascus wordt Paulus plotsklaps overvallen door een verblindend licht, en hoort Jezus tot hem spreken.

Paulus keert zich om zoals Maria zich omkeerde, begint een nieuw leven, wordt ook apostel.

Herkennen ook wij iets van zo'n opstanding, nieuwe levenskracht? In welke gedaante?

Ik heb overwogen hoe dat is bij mijzelf.

Inspirerend vind ik de woorden van Jezus tijdens zijn laatste maaltijd als hij in zijn lange toespraak tegen zijn leerlingen spreekt: Blijf in mijn liefde.

Jezus verduidelijkt die intieme relatie met een wijnstok en de ranken aan de

wijnstok.

Hij zegt: Ik ben de wijnstok, jullie zijn de ranken.

Als je wilt leven: blijf in mij, gelijk ik in jou. In mij is leven. Door je te verbinden met mij - zoals de rank in de wijnstok -, zul je groeien, bloeien en vrucht voortbrengen.

Met dat beeld van de wijnstok kan ik me innerlijk verbinden.

Dan gaat er iets in me stromen.

Christus vitaliseert zoals sapstromen via de aarde en de wijnstok door de ranken stromen, dat is zijn leven in ons.

Dan wordt hij als vriend, helper, zachte kracht die heelt, moed geeft, troost, vreugde.

Dan wordt ons kleine ik, ons grote ik, opengebrouwen.

Wat dood en dor in ons verstikt en verstrikt ligt, kan opbloeien, nieuw leven krijgen.

Dan worden we nieuwe mensen, zien mensen om ons heen in een nieuw licht. Juist ook in hun kwetsbaarheid.

Juist in kwetsbare mensen kunnen we Jezus zien en ontmoeten.

Zoals de tranen van Maria Magdalena Jezus beroerden, kunnen wij ons laten beroeren door wat mensen meemaken.

Zieken, armen, vluchtelingen.

Opstaan is geloven in een leven waarin dood, ellende, verdrukking niet het laatste woord hebben.

Geloven in een wereld waarin vijanden elkaar weer kunnen liefhebben, armen gezegend worden, mensen naar elkaar omzien, de Schepping wordt hersteld.

Ik wens ons dat Pasen ons leven, ons samenleven vernieuwt.

Ik wens u graag zalig, vrolijk Pasen.